

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Венчурний бізнес

Шифр та назва спеціальності

072 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Інститут

ІНІ Економіки менеджменту і міжнародного бізнесу

Освітня програма

Фінанси і банківська справа

Кафедра

Обліку і фінансів (205)

Рівень освіти

Бакалаврат

Тип дисципліни

Освітні компоненти вільного вибору студента професійної підготовки

Семестр

6

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

Татаринцева Юлія Леонідівна

Yulia.Tataryntseva@khpi.edu.ua

Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку і фінансів (НТУ «ХПІ»)

Авторка понад 40 наукових і навчально-методичних публікацій.

Провідна лекторка з курсів: «Страховий менеджмент», «Інвестування», «Соціальна відповідальність та бізнес соціальний аналіз».

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Навчальна дисципліна «Венчурний бізнес» є дисципліною вільного вибору для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок. Під час вивчення дисципліни студенти опанують поняття, місце та роль венчурного капіталу в стимулюванні інноваційної діяльності, а також вивчення основних напрямків розвитку венчурної індустрії в Світі та Україні.

Мета та цілі дисципліни

Мета дисципліни: формування у здобувачів навичок прийняття фінансово-інвестиційних рішень, пов'язаних з функціонуванням венчурного бізнесу, як особливого сектора інвестиційного ринку і джерела фінансування інноваційної діяльності, освоєння інструментарію аналізу ефективності й доцільності таких рішень, моделей функціонування венчурних фондів.

Завдання:

- ознайомлення студентів з новітньою теорією та сучасною практикою венчурного бізнесу;
- набуття студентами навичок аналізу інвестиційних процесів на венчурних підприємствах;
- формування вмінь прийняття управлінських рішень, що забезпечують підвищення ефективності венчурного бізнесу;

- розвиток у студентів організаторських здібностей з формування інвестиційних венчурних проектів;
- оцінювання ефективності венчурного інвестування; управління ризиком і невизначеністю венчурного бізнесу.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації . Підсумковий контроль - залік.

Компетентності

- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК03. Здатність планувати та управляти часом.
- ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Результати навчання

- ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.
- ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.
- ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 год. (4 кредити ECTS): лекції – 32 год., практичні роботи – 16 год., самостійна робота – 72 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

"Фінанси", "Інвестування"

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться інтерактивно з використанням мультимедійних технологій. На практичних заняттях використовується проектний підхід до навчання, ігрові методи, акцентується увага на використанні системного підходу

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Основні поняття та категорії венчурного підприємництва

Сутність венчурного бізнесу та венчурного фінансування. Поняття венчурного інвестування та фінансування. Взаємодія ринкових суб'єктів у сфері венчурного капіталу.

Тема 2. Основні суб'єкти венчурного бізнесу та їх взаємодія

Венчурні інвестори. Сутність венчурних підприємств. Особливості створення та функціонування венчурних фондів. Особливості венчурних фондів в Україні. Взаємодія суб'єктів венчурного бізнесу

Тема 3. Венчурний капітал в інноваційній діяльності підприємства

Сутність венчурного капіталу. Джерела венчурного інвестування.

Тема 4. Ризики венчурної інноваційної діяльності

Класифікація ризиків венчурної інноваційної діяльності. Управління ризиками у венчурному бізнесі.

Тема 5. Державна підтримка та стимулювання венчурного підприємництва

Основні напрямки державного регулювання та підтримки венчурного підприємництва. Нормативний напрямок державної підтримки венчурного бізнесу. Організаційний напрямок

державної підтримки венчурного підприємництва. Фінансовий напрямок державної підтримки венчурного бізнесу

Тема 6. Організаційні форми малих інноваційних підприємств

Малі інноваційні підприємства. Основні організаційні форми венчурного бізнесу.

Тема 7. Оцінка ефективності інвестицій

Види оцінки інвестицій. Фінансово-математичні основи інвестиційного проектування. Статичні методи оцінки інвестицій. Динамічні методи оцінки ефективності інвестицій.

Тема 8. Основні етапи життєвого циклу венчурного підприємства

Пояснення поняття "життєвий цикл" в контексті венчурних підприємств. Аналіз основних завдань та викликів, що виникають на кожному етапі.

Тема 9. Техніко-економічне обґрунтування венчурного інноваційного проекту

Сутність техніко-економічного обґрунтування венчурного інноваційного проекту. Етапи техніко-економічного обґрунтування венчурного проекту..

Тема 10. Маркетинг венчурного бізнесу

Визначення венчурного маркетингу та його роль у венчурному бізнесі. Відмінності між маркетингом традиційних підприємств та венчурних проектів. Визначення цільової аудиторії та розробка стратегій привертання уваги інвесторів та партнерів.

Тема 11. Управлінські аспекти у венчурному бізнесі

Планування діяльності венчурних підприємств. Бізнес-план венчурного інноваційного проекту. Вибір організаційно-правової форми венчурного підприємства.

Тема 12. Проблеми та шляхи розвитку венчурного бізнесу в Україні

Передумови щодо створення та розвитку венчурного бізнесу в Україні. Фактори, що стримують розвиток венчурного бізнесу в Україні.

Тема 13. Фінансові стратегії у венчурному підприємстві

Роль фінансового планування у венчурному бізнесі. Основні фінансові стратегії для залучення капіталу. Види фінансових ресурсів у венчурних проектах. Стратегії виходу з венчурних інвестицій та їх вплив на успіх підприємства.

Тема 14. Міжнародний досвід венчурного підприємництва

Аналіз успішних венчурних екосистем у світі. Порівняння особливостей венчурного бізнесу в США, Європі та Азії. Вплив міжнародного досвіду на розвиток венчурного бізнесу в Україні.

Перспективи інтеграції українських венчурних компаній у світовий ринок.

Тема 15. Соціальна відповідальність венчурного бізнесу

Роль соціальної відповідальності у венчурному бізнесі. Етичні принципи ведення венчурної діяльності. Вплив венчурних проектів на суспільство та екологію. Роль венчурного капіталу у соціальних інноваціях.

Тема 16. Технологічні тренди у венчурному бізнесі

Вплив сучасних технологій на венчурне підприємництво. Основні технологічні тренди, що змінюють ринок венчурних інвестицій: штучний інтелект, блокчейн, фінтех, біотехнології. Прогноз розвитку новітніх технологій у контексті венчурного бізнесу.

Теми практичних занять

Тема 1. Введення в венчурний бізнес

Визначення венчурного бізнесу та його роль у сучасному економічному середовищі. Огляд основних понять: стартап, інвестор, інкубатор, акселератор, венчурний капітал.

Тема 2. Процес створення і розвитку стартапу

Етапи створення стартапу: від ідеї до реалізації. Розробка бізнес-плану та визначення стратегії розвитку. Взаємодія із зовнішніми екосистемними гравцями: інкубатори, акселератори, консультанти.

Тема 3. Корпоративна культура на венчурних підприємствах і командна робота

Важливість культури венчурного бізнесу для створення ефективної та мотивованої команди. Специфіка управління та мотивації персоналу в стартапах. Роль лідера та його вплив на корпоративну культуру.

Тема 4. Фінансове моделювання у венчурному бізнесі

Огляд основ фінансового моделювання в контексті венчурного бізнесу. Розробка фінансових прогнозів та планів для інвесторів. Визначення ключових метрик та показників ефективності для приваблення інвестицій.

Тема 5. Соціальна відповідальність венчурного бізнесу

Розуміння ролі соціальної відповідальності венчурних підприємств. Стратегії інтеграції соціальних та екологічних цінностей у венчурний бізнес. Взаємодія зі спільнотою та вплив на сталість венчурних проектів.

Тема 6. Діджитал маркетинг та реклама венчурного бізнесу

Роль діджитал маркетингу та реклами у венчурному середовищі. Використання соціальних мереж, контент-маркетингу та пошукової оптимізації для просування венчурних підприємств. Аналіз успішних кейсів використання діджитал маркетингу в сфері венчурного бізнесу. |

Тема 7. Оцінка ризиків і управління ними у венчурному бізнесі

Ідентифікація основних ризиків венчурного підприємництва на різних етапах розвитку стартапу. Методи управління ризиками та мінімізації їхнього впливу на бізнес. Практичні інструменти для моніторингу та прогнозування ризиків.

Тема 8. Презентація стартапу перед інвесторами (pitching)

Огляд основних елементів успішної презентації для залучення венчурного капіталу. Практичні поради щодо структурування pitch deck. Робота з інвесторами: як відповідати на запитання, на що звертати увагу, як справляти враження та досягати домовленостей.

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені. |

Самостійна робота

Курс передбачає виконання контрольної роботи. Студентам також рекомендуються додаткові матеріали (відео, статті) для самостійного вивчення та аналізу. |

Література та навчальні матеріали

Основна література:

1. Інноваційний менеджмент: навч. посібник / за ред. Л. Г. Ліпич. Вид. 2-е, випр. і допов. Ірпінь: Ун-т ДФС України, 2019. 285 с
2. Пушкар О.І., Татаринцева Ю.Л., Макаренко А.Б., Пастушенко О.Б. .Модель фінансування інноваційного проекту у високотехнологічному бізнесі (на прикладі гейм-індустрії). Інноваційна економіка № 5-6, 2021, с.117-122 doi.org/10.37332/2309-1533.2021.5-6.17
3. Кузьмін О.Є., Литвин І.В. Венчурний бізнес: особливості розвитку та глобалізаційні аспекти. Львівська Політехніка. 2019. 412 с.
4. Диба М. І., Гернего Ю. О. Венчурне фінансування: навчальний посібник. Київ : КНЕУ, 2021. 144 с.
5. Грач, С. В. (2023). Підвищення ефективності комерціалізації інноваційної продукції шляхом організації венчурного бізнесу. Академічні візії, (22). вилучено із <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/482>
6. Юринець З. В. Венчурний капітал та стратегічний розвиток інноваційного бізнесу. Журнал Прикарпатського університету імені Василя Стефаника.- 2023. № 2.(10). С. 15-23.
7. Малиновський Ю. В. Управління венчурними структурами в умовах невизначеності. Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку 2023. № 2 (9). С.66-75

Додаткова література:

1. Закон України про інноваційну діяльність 40-IV. Редакція від 31.03.2023. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>
2. Закон України Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні 3715-VI. Редакція від 13.01.2024 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3715-17#Text>
3. Кузьмін О. Венчурний бізнес: особливості розвитку та глобалізаційні аспекти: підручник / О. Кузьмін, І. Литвин. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. – 412с.
4. Татаринцева Ю.Л., Пушкар О.І., Пастушенко О.Б. Аналіз сучасних моделей фінансування інноваційного бізнесу // Сучасні проблеми і перспективи економічної динаміки : матеріали VIII

Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. молодих учених та студентів (м. Умань, 18 листоп. 2021 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Навч.-наук. ін-т економіки та бізнес-освіти [та ін.]; [голов. ред. Слатвінський М. А.; редкол.: Корнієнко Т. О., Чвертко Л. А., Бержанір І. А. [та ін.]. Умань: ВПЦ «Візаві», 2021. – с. 216-218

5. Татринцева Ю.Л., Пушкар О.І. Методичний підхід до формування трекшн-карти для підприємств, що здійснюють зовнішньоекономічну діяльність. Енергозбереження. Енергетика. Енергоаудит. – 2021. – № 3-4 (157-158). – С. 70-78.

6. Татаринцева Ю.Л., Палієнко К. Є. Бенчмаркінг як засіб покращення інноваційного процесу на підприємстві. Теоретичні та практичні дослідження молодих вчених : зб. тез доп. 15-ї Міжнар. наук.-практ. конф. магістрантів та аспірантів, 1-3 грудня 2021 р. / ред. Є. І. Сокол ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т" [та ін.]. – Харків : НТУ "ХПІ", 2021. – С. 220-221.

7. Лисенко А.С., Беляєв А.В. Сучасні тренди розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності підприємств за умов військового часу. Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституційних змін: Збірник наукових праць Всеукраїнської науково-практичної конференції. м. Полтава, 27 жовтня 2022 р.

8. Хаустов М. М. Стартапи: сутність, класифікація та роль в економіках країн світу. Бізнес Інформ. 2023. № 7. С. 198-211.

9. Назаренко І. Л. Інтелектуальний бізнес : конспект лекцій. Частина 3 / І. Л. Назаренко. - Харків : УкрДУЗТ, 2023. 64 с.

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді: підсумкової контрольної роботи (20%); Індивідуальної роботи (контрольна робота) (20%) та виконання самостійної роботи студента (60%). 60% самостійної роботи складаються з: • 40% поточного оцінювання (включаючи підготовку презентацій за темами силабусу, доповіді за темами та роботу на практичних заняттях); • 20% поточного семестрового контролю (тести). Передбачена рейтингова система отримання оцінки. Залік виконується письмово та містить: 2 теоретичних питання різного рівня складності та 1 практичне завдання.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис

Завідувач кафедри
Олександр МАНОЙЛЕНКО

Дата погодження, підпис

Гарант ОП
Марина ШЕВЧЕНКО

